

**De
Bijloke**
Muziekcentrum

Nenia

Katharina Smets
& Revue Blanche

Programma

Vr 25.04.25
20:00
Concertzaal

Programma

FREDERIK NEYRINCK

Nenia [80']

Uitvoerders

Revue Blanche

Lore Binon

sopraan

Caroline Peeters

fluit

Kris Hellemans

altviool

Anouk Sturtewagen

harp

Katharina Smets

audio, stem & tekst

Frederik Neyrinck

compositie

Lise Bruyneel

video

Katherina Lindekens

dramaturgie

Jannes Dierynck

technische ondersteuning

Liesbet Termont

boventiteling

RE Antwerp

kostuums

Een coproductie van LOD muziektheater,
Klarafestival, CC De Factorij, met de steun
van de Vlaamse Overheid

De aanwezigheid van afwezigheid

Hoe ga je om met de dood van een dierbare? Wat betekent het om voort te leven in de aanwezigheid van afwezigheid? Nenia – letterlijk 'lied voor de doden' – houdt het midden tussen concert, boorspel en klankgedicht. Dramaturge Katherina Lindekens spreekt met de makers.

Katherina Lindekens: Weten jullie nog hoe het idee voor deze productie ontstond?

Katharina Smets: “Vijf jaar geleden maakten we de voorstelling en podcast ‘Misja’. Dat was zo’n mooie ervaring dat we allemaal zin hadden om opnieuw samen te werken. We verkenden verschillende pistes, maar gaandeweg begonnen onze gesprekken steeds vaker rond rouw en verlies te cirkelen. Er leefde verdriet in onze groep en het werd ons steeds duidelijker dat we het daarover wilden hebben. Wat we ook al vrij snel wisten, is dat we een stap verder wilden gaan in het samenspel tussen ons vijven. We wilden op zoek gaan naar een nieuwe vorm, waarin verschillende soorten tekst, geluid en muziek zouden samenkomen. In ‘Misja’ bleven die werelden nog relatief afgebakend; ditmaal wilden we ze echt met elkaar laten resoneren.”

Frederik, wat waren jouw uitgangspunten voor de partituur?

Frederik Neyrinck: “Voor mij was die zoektocht naar een vormelijke meerstemmigheid heel boeiend. Hoe klinkt het contrapunt tussen muziek, tekst en audio? Hoe laat je

gesproken woord en zang dialogeren? De opzet was echt om een kwintet te schrijven voor Katharina en Revue Blanche. De musici en ik kennen elkaar al sinds onze studententijd. Het ensemble bestaat nu vijftien jaar, en in die tijd maakte ik een heleboel arrangementen voor hun bijzondere bezetting. Als componist heb je dan verschillende mogelijkheden, afhankelijk van hoe dicht je bij het origineel blijft. Voor ‘Nenia’ wilden we graag dat hele spectrum verkennen – van de trouwste transcriptie tot de meest avontuurlijke bewerking. Bovendien speelden we al langer met het idee om de instrumenten van Revue Blanche eens te benaderen als een soort barokensemble – zoals Debussy deed in zijn Trio voor fluit, altviool en harp. ‘L’Orfeo’ van Claudio Monteverdi – een van de eerste opera’s uit de muziekgeschiedenis – was dus een interessante bron voor ons. Niet alleen inhoudelijk, maar ook muzikaal, aangezien het ‘origineel’ van zo’n barokopera per definitie buiten ons bereik ligt.”

Katharina, welke betekenis heeft ‘L’Orfeo’ voor jou?

KS: “De mythe van Orpheus is zo vaak verteld en verbeeld dat ze haast iets heiligs heeft gekregen. Dat is het gekke met dit soort oerverhalen: op het eerste gezicht lijken ze mijlenver van ons af te staan. Maar wanneer je zelf een ‘personage’ in zo’n verhaal wordt, komt het plots heel dichtbij. Het gaat gewoon over fundamenteel menselijke

ervaringen – juist daarom worden dit soort verhalen door elke nieuwe generatie geherinterpreteerd. In zekere zin doen wij dat met 'Nenia' nu ook. Hoewel we de plot sterk abstraheren, vond ik het fijn om me ertoe te verhouden. Alleen al die vijfjactstructuur blijft toch een handig principe. (lacht) Wat ik ook mooi vind, is de collectieve geschiedenis van dit soort archetypische narratieven. Het is niet zo dat één genie dit verhaal uit het niets heeft bedacht. Het bestaat al drieduizend jaar, en krijgt nieuwe betekenissen bij elke herlezing.”

De afgelopen twee jaar verbaasden we ons er vaak over hoe aanwezig het thema van rouw vandaag is in de media en in de kunsten. Misschien zijn de kunsten ook wel een dankbare ruimte om het te hebben over de dood? We kunnen het sterven niet navertellen, dus zijn we aangewezen op onze verbeelding.

FN: “Wat zo dankbaar is aan de kunsten, is dat verschillende perspectieven er naast elkaar kunnen bestaan. Daarom ben ik ook blij dat we in Nenia niet alles voor de luisteraar invullen. We scheppen wel een kader, maar houden de vorm bewust open. Dat lijkt me welkom, aangezien iedereen anders op verlies reageert. Ook muzikaal was dat voor mij een kernvraag: hoe ga je om met zo’n intens thema? Er is de concrete laag van de tekst en een

muzikale laag, waar iedereen andere associaties mee maakt. Wat voor de ene persoon neutraal voelt, kan voor iemand anders melig of overweldigend zijn. Ik denk graag na over hoe je die werelden van het woordelijke en het muzikale met elkaar in dialoog laat gaan. Wat gebeurt er als tekst en muziek elkaar ruimte geven, en wat als ze elkaar overwoekeren? Wanneer onderstreep je een emotie, en wanneer voorzie je die van een muzikale tegenstem?”

KS: “Ik hoop dat onze voorstelling kan bijdragen tot een vanzelfsprekender gesprek over de dood en over verlies. Het woord ‘nenia’ betekent ‘rouw dicht’, ‘elegie’. De kern van ons project schuilt voor mij precies in dat ritueel van het vertellen, van het gesprek, van vragen stellen. Zolang we de namen van de doden blijven uitspreken, leven ze voort – en kunnen ook de achterblijvers voortleven, zonder los te laten. Rouw is zo’n existentiële aardverschuiving. De fundamenteën van je bestaan gaan aan het wankelen, en er is geen weg terug. Onvermijdelijk kom je als een ander mens uit die ervaring. In die zin is het een echte transformatie, een metamorfose.”

Lees het volledige gesprek tussen Katherina Lindekens, Katharina Smets, Anouk Sturtewagen & Frederik Neyrinck op onze website.

Tickets & info

debijloke.be

09 323 61 00

Godshuizenlaan 2, 9000 Gent

Openingsuren ticketbalie

Di tot vr: 13:00 - 17:00

Bij concerten:

één uur voor het concert

DELEN
PRIVATE BANK

